

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
(КНУБА)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора КНУБА

«12» 03 2024 р. № 100

ПОЛОЖЕННЯ
про Інституційний репозитарій
Київського національного університету будівництва і архітектури

Київ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення визначає основні поняття, завдання, принципи формування Інституційного репозитарію Київського національного університету будівництва і архітектури (далі – КНУБА), а також регламентує основні засади управління репозитарієм.

1.2. Інституційний репозитарій КНУБА (далі – Репозитарій) - це цифровий архів, що накопичує, систематизує, зберігає та забезпечує безкоштовний, довготривалий відкритий доступ електронних публікацій та електронних версій документів (творів) наукового, освітнього й методичного призначення, створених викладачами, співробітниками, аспірантами, студентами КНУБА, а також іншими особами, який надає до цих матеріалів постійний відкритий безкоштовний повнотекстовий доступ через Інтернет.

1.3. Репозитарій є частиною загальної електронної колекції бібліотеки КНУБА.

1.4. Адреса Репозитарію в Інтернеті: <http://repository.knuba.edu.ua/>.

1.5. Функціонування Репозитарію здійснюється відповідно до чинної міжнародної, загальнодержавної законодавчої і внутрішньо університетської нормативної бази та цього Положення. До цього Положення у мотивованих випадках за наказом ректора або за рішенням Вченої ради можуть вноситися відповідні зміни.

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ

Автор – фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір і якій належить виключне право щодо твору, відповідно до Цивільного кодексу України, Закону України «Про авторське право і суміжні права» чи договору.

Відкритий доступ – розміщення у мережі Інтернет матеріалів, доступ до яких дозволено правовласниками всім бажаючим без обмежень та у будь-який час.

Депозитор – особа, яка здійснює архівування матеріалів в Репозитарії.

Дисертація - спеціально підготовлена наукова праця на правах рукопису, яку виконують для прилюдного захисту на здобуття наукового ступеня. В Україні розрізняють дисертацію для здобуття наукового ступеня кандидата наук (кандидатська дисертація) та доктора наук (докторська дисертація).

Договір приєднання (далі – Договір) – договір, умови якого встановлені Університетом, і який може бути укладений лише шляхом приєднання автора до запропонованого договору в цілому. Автор не може запропонувати свої умови договору (п.1 ст. 634 Цивільного кодексу України).

Електронний архів (репозитарій) – місце, де зберігаються і

підтримуються різні дані.

Інституційний репозитарій (*institutional repositories*) – мережевий сервіс зі зберігання, систематизації та поширення творів у цифровому вигляді, що надається установою її працівникам та іншим зацікавленим особам.

Колекція – систематизоване зібрання творів, що мають науковий, художній, історичний інтерес.

Наукове видання – видання, що містить результати теоретичних та (чи) експериментальних досліджень, а також науково підготовлені до публікації пам'ятники культури і історичні документи.

Препринт (*pre-print*) — підготовлений до публікації матеріал.

Постпринт (*post-print*) — документ, що пройшов редакторську правку, процедуру реферування і офіційно опублікований.

Самоархівування (*self-archiving*) — розміщення авторами електронних версій своїх наукових праць в загальнодоступних архівах електронних документів.

Службовий твір - твір, створений працівником у зв'язку з виконанням обов'язків за трудовим договором (контрактом).

Твір - оригінальне інтелектуальне творіння автора (співавторів) у сфері науки, літератури, мистецтва тощо, виражене в об'єктивній формі.

3. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ РЕПОЗИТАРІЮ

3.1. Мета Репозитарію - накопичення, систематизація та зберігання інтелектуальних продуктів університетської спільноти, поширення цих матеріалів у цифровому вигляді засобами Інтернет-технологій у середовищі світового науково-освітнього співтовариства та сприяння академічній доброчесності.

3.2. Завдання Репозитарію:

- забезпечення централізованого й тривалого зберігання в електронному вигляді повних текстів творів науковців університету;
- підвищення якості наукової комунікації шляхом представлення в глобальній мережі результатів досліджень, які проводяться в університеті;
- сприяння індексації наукових праць дослідників, зокрема в Google Академії;
- створення надійної й доступної системи обліку публікацій наукових робіт факультетів та окремих працівників КНУБА;
- інтегрування у міжнародні науково-пошукові системи;
- забезпечення вільного доступу до результатів наукових досліджень.

3.3. Репозитарій виконує такі функції:

- навчальна – сприяння навчальному процесу;

- наукова - сприяння науково-дослідницькому процесу;
- довідково-інформаційна , що спрямована на задоволення інформаційних запитів з будівництва і архітектури та суміжних галузей знань;
- кумулятивна, що спрямована на поповнення фонду бібліотеки КНУБА оригінальними електронними документами та електронними копіями друкованих видань та їх зберігання.

4. УПРАВЛІННЯ РЕПОЗИТАРІЄМ

- 4.1. Загальне управління та формування Репозитарію здійснює Бібліотека.
- 4.2. Усі суперечливі питання щодо внесення, або вилучення документів із Репозитарію, кола осіб, які можуть розміщувати свої документи, структури спільнот і порядку їх розміщення вирішує постійнодіюча Комісія з розвитку Інституційного репозитарію.
- 4.3. Технічну та програмну підтримку, працездатність програмних засобів Репозитарію забезпечує центр інформаційних систем і комунікацій КНУБА та сектор сучасних бібліотечних технологій та комп'ютерного забезпечення Бібліотеки.
- 4.4. За потребою, до роботи з Репозитарієм, долучаються працівники будь-якого відділу Бібліотеки, центр інформаційних систем та комунікацій, декани, завідувачі кафедр.

5. ІНФОРМАЦІЙНІ ДАНІ ТА СКЛАД РЕПОЗИТАРІЮ

- 5.1. Репозитарій – за змістом є універсальним зібранням.
- 5.2. Репозитарій - створюється за допомогою програмного забезпечення відкритого доступу DSpace, розробки Массачусетського технологічного інституту, що підтримує протокол обміну метаданими OAI-PMH (Open Access Initiative Protocol for Metadata Harvesting), дозволяючи тим самим інтегрувати електронний репозитарій у міжнародні реєстри ROAR, OpenDOAR та інші.
- 5.3. За формою подання інформаційних даних та відомостей до фонду Репозитарію можуть бути залучені як електронні копії друкованих видань, так і самостійні електронні видання, які не мають аналогів, зафіксованих на інших носіях.
- 5.4. Тематичний склад визначається Комісією відповідно до наукового та навчального процесів університету. До нього можуть входити:
- статті, монографії, підручники, методичні матеріали, тематичні збірки, матеріали конференцій (препринти або постпринти), аудіовізуальні матеріали;

- наукові публікації співробітників КНУБА, здійснені в інших видавництвах, за умови відсутності заборони на їх розміщення в Репозитарії з боку видавництв.
- автореферати (анотації) дисертацій, що захищені в КНУБА.
- інші матеріали (за бажанням їх автора) наукового, освітнього та методичного призначення.

6. ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ ДАНИХ ТА РОЗМІЩЕННЯ ПУБЛІКАЦІЙ У РЕПОЗИТАРІЇ

6.1. Репозитарій поповнюється документами шляхом самоархівування твору автором, або шляхом передачі документу до бібліотеки університету. Для отримання можливості самоархівування автори повинні зареєструватись і отримати відповідні права депозитора.

6.2. Реєструє авторів, та надає їм права депозитора співробітник сектору сучасних бібліотечних технологій та комп'ютерного забезпечення відділу бібліотеки КНУБА.

6.3. Передача творів здійснюється на підставі укладеного Авторського договору з автором.

6.4. За бажанням автора його роботу у Репозитарії може розміщувати уповноважений працівник бібліотеки. Автор надає у бібліотеку (сектор сучасних бібліотечних технологій та комп'ютерного забезпечення) електронну версію роботи у форматі, що зазначено нижче в таблиці.

Формати, що рекомендуються для застосування, при розміщенні матеріалів:		
Матеріал	Назва формату	Розширення
Текст, Презентація	Adobe PDF	pdf, pptx
Таблиці	Microsoft Excel	docx, xlsx
Зображення	JPEG, GIF, PNG	jpg, gif, png
Аудіо	WAV,MP3	wav, mp3
Відео	MPEG	mpeg, mpg, mp4

6.5. Розміщення матеріалів в Репозитарії вимагає заповнення таких полів метаданих (описової інформації):

- заголовок твору;
- прізвища автора (ів);
- видавництво

- рік видання
- ключові слова трьома мовами: українською, російською, англійською;
- анотація (за наявності).

6.6. Електронні версії атестаційних випускних робіт передаються у сектор сучасних бібліотечних технологій та комп'ютерного забезпечення за розпорядженням ректора.

6.7. Електронні видання або електронні копії видань (творів), що складають фонд Репозитарію, є об'єктами авторського права й охороняються законодавством України.

6.8. Відкритий доступ не скасовує авторського права. Особисті немайнові права автора не відчужувані й зберігаються за ним незалежно від способу публікації. Виняткове право на твір автор реалізує добровільно, приймаючи рішення про представлення своєї публікації в Інтернеті і підтверджуючи це у Авторському договорі.

7. АВТОРСЬКИЙ ДОГОВІР

7.1. У випадку, коли твір створено у співавторстві, розміщуючи такий твір в Репозитарії, кожний із співавторів приймає умови договору, за яким автор передає КНУБА на безоплатній основі невиключні права на використання твору на весь термін дії авторського договору починаючи з моменту розміщення твору в Репозитарії, а саме:

- на використання твору без одержання прибутку;
- на відтворення твору чи його частин в електронній формі;
- на виготовлення електронних копій твору для постійного архівного зберігання;
- на виготовлення електронних копій твору для некомерційного розповсюдження;
- на внесення твору у базу даних Репозитарію;
- на надання електронних копій твору для відкритого доступу в мережі Інтернет;

7.2. Копії матеріалів, що розміщені в Репозитарії, можуть бути відтворені, представлені чи передані третій стороні й збережені в базах даних у будь-якому форматі та на будь-якому носії з некомерційною метою без попереднього узгодження. При цьому зміст матеріалу не може бути змінений жодним способом та обов'язково мають бути вказані:

- автор(и), назва та всі інші елементи бібліографічного опису;
- гіперпосилання та/або URL на сторінку оригінальних метаданих.

7.3. Повнотекстові матеріали та інші цифрові дані (наповнення) не можуть

бути продані або іншим способом реалізовані з комерційною метою без офіційного дозволу власників авторських прав.

7.4. Автори можуть розміщувати лише свої власні роботи, при цьому погоджуючись із умовами авторського договору, який пропонує система.

7.5. Авторським договором автор підтверджує, що на момент розміщення твору в Репозитарії лише йому належать виняткові майнові права на твір, що вони ні повністю, ні частково нікому не передані (не відчужені) і не є предметом застави, судового спору або претензій з боку третіх осіб.

7.6. За якість розміщених матеріалів відповідають автори.

7.7. У авторському договорі автор підтверджує, що розміщуючи роботу в Репозитарії він не порушує прав третіх осіб (інших авторів або видавництв).

7.8. Автор несе всі види відповідальності перед третіми особами, що заявили свої права на твір, який розміщений в Репозитарії та відшкодовує КНУБА всі витрати, спричинені позовами третіх осіб про порушення авторських та інших прав на твір.

7.9. Автор зберігає за собою право використовувати самостійно чи передавати аналогічні права на використання твору третім особам.

7.10. Авторський договір може бути розірваний на вимогу автора, якщо він позбавляється прав на твір, які мав на момент розміщення твору в Репозитарії, а також якщо договір містить інші умови, обтяжливі для автора. Тоді він сам, або за допомогою адміністратора вилучає роботу з Репозитарію.

Директор бібліотеки

Інна КОСТЕРІНА

бути продані або іншим способом реалізовані з комерційною метою без офіційного дозволу власників авторських прав.

7.4. Автори можуть розміщувати лише свої власні роботи, при цьому погоджуючись із умовами авторського договору, який пропонує система.

7.5. Авторським договором автор підтверджує, що на момент розміщення твору в Репозитарії лише йому належать виняткові майнові права на твір, що вони ні повністю, ні частково нікому не передані (не відчужені) і не є предметом застави, судового спору або претензій з боку третіх осіб.

7.6. За якість розміщених матеріалів відповідають автори.

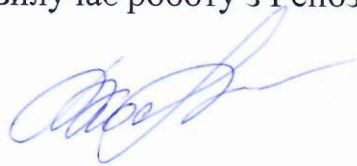
7.7. У авторському договорі автор підтверджує, що розміщуючи роботу в Репозитарії він не порушує прав третіх осіб (інших авторів або видавництв).

7.8. Автор несе всі види відповідальності перед третіми особами, що заявили свої права на твір, який розміщений в Репозитарії та відшкодовує КНУБА всі витрати, спричинені позовами третіх осіб про порушення авторських та інших прав на твір.

7.9. Автор зберігає за собою право використовувати самостійно чи передавати аналогічні права на використання твору третім особам.

7.10. Авторський договір може бути розірваний на вимогу автора, якщо він позбавляється прав на твір, які мав на момент розміщення твору в Репозитарії, а також якщо договір містить інші умови, обтяжливі для автора. Тоді він сам, або за допомогою адміністратора вилучає роботу з Репозитарію.

Директор бібліотеки

Інна КОСТЕРІНА

